

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
nalkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJIER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 67. szám.

Szerda, március 23.

Beteljesedett.

— Az országgyűlés feloszlatása. —

— március 23.

Végre beteljesedett. Az országgyűlést négy esztendő dicstelen pályafutása után feloszlatták.

Mintha valami lidércnyomás alul szabadulna föl az ország. A közvélemény zöme föllélegzik. Nincs egyetlen jóérezsű ember, aki sajnálná ezt a parlamentet, a mely csak kerékkötője volt a fejlődésnek, amely demoralizálta az országot s amely végül vérben, gyalázatban mult ki.

Ha parlamenti históriánkban végig tekintünk, ilyen alacsony színvonalon álló gyászos parlamentünk nem volt, mint ez a mostani. Durvaság, utszéli hang, korcsmai levegő töltötte be a magyar parlament épületét, azt a megszentelt helyet, ahová ezelőtt szinte csak levett saruval mentek be az emberek. Büszkén tekintettünk mindenkor parlamentünkre, amely a nagystilű politikuskok, komoly férfiak tanácskozó helye volt, ahol még a legnagyobb viharokban is csak érvek szálltak a vitakozás izzó levegőjében.

És azután mi lett ebből a nemes testületből? A remekbe alkotott terem csapzsekké süllyedt, a komoly férfiak helyét tulnyomó részben süvöltő éretlen suhancok foglalták el.

A koalíciós mámor olyan szemetet hordott össze a parlamentbe, hogy azt a piszkot, amit a magyar parlamentárizmusra és Magyarországra kent, sokáig nem lehet letörlni. Szállóigévé lett, hogy ha az emberek valami komisszást, durvaságot elkövettek, azt mondták rá, hogy egész parlamentárisan viselkednek vagy beszélnek. Az a méreg, amelynek undok nyála ott terjengett a dunaparti palotában, szétterjedt az egész országra, megmetyelzte,

megfertőzte az embereket s demoralizálta a közvéleményt.

Most folyik a harc az általános választói jogért. Az egyik oldalon azzal érvelnek, hogy a parlamentben biztosítani kell a nemzet mai szellemi értelmiségének az uralmát, amely eddig is elfoglalta a parlamentet, míg ezzel szemben nyomban rá olvassák a másik oldalról az ítéletet. Ime így ir erről a parlamentről a szocialisták lapja:

„Mert az a képviselőház, amely hosszú évek óta szomorú meddőségben tengődik, sivar obstrukciókkal pocskolja idejét és végezetül csapszéki verekedés színhelyévé aljasodik, talán csak még sem áll a nemzet szellemi elitjéből és aligha bizonyítja azt, hogy a mostani választók éretten és intelligensen meg tudták ítélni, hogy kit küldjenek a maguk képében a törvényhozás házába. A cenzusos választók letették az érettségi vizsgálatot akkor, mikor megválasztották a mostani képviselőházat.”

És valóban, mindenütt kereshettük a nemzet szellemi elitejének a gyűlöhelyét, csak a kimult parlamentben nem. Egy züllött, korrupt korcsmai társaság uralkodott ott s az ország jobbjai szomorúan, lenyűgözve, kétségbeesetten jártak-keltek közöttük. A nemzet, a haza érdekeit ordították, de a hatalomért suttomban egyre alkudoztak s ha olyan görögtűzet tudtak volna gyújtani, hogy ne lássék ki mögüle piszkos mabinációjuk, hát két kézzel adták volna el a hazát a hatalomért.

A mai nappal megszűnt ezeknek az uralma a parlamentben. Az ordító had azonban hordja körül az országban a véres kardot, ujjában a véres könyveket és tintatartókat s megint hazudnak az országnak a hazáról, a népnek a jogokról, hogy piszkos uralmukat tovább folytathassák.

Azt hisszük azonban, hogy négy esztendő múltán fölnyílt már a választók

szeme s nem engedik magukat a handabandázással, ordítózással, a hazug kortesjelszavakkal félrevezetni s nem fogják nekik lehetővé tenni, hogy újra bevonuljanak a parlamentbe, hogy újra kerékkötői legyenek az ország fejlődésének s újra meggyalázzák a parlamentárizmust s ezt az amugy is annyira legyalázott szegény országot.

Igy teljesedjék!

A szegény iskolásfiukért.

— A nagybecskereki iskolásgyermekekről-egylet beszámolója. —

Nagybecskerek, március 23.

Említettük már, hogy a nagybecskereki iskolásgyermekekről-egylet április 10 ikén tartja rendez évi közgyűlését, amelyen az egyesület vezetősége beszámol lefolyt évi munkásságáról. Most adjuk itt a kiváló humanitárius testület beszámolóját, melyet a közgyűlés elé fog terjeszteni. Ez a jelentés így szól:

A szegénység szomorúan tapasztalható növekedéséről a jótékonyági ösztön is hatalmasabban ültet az emberbarátok szívében s ennek természetes következménye, hogy egyesületünk működésének is mind nagyobb tere nyílik.

A hatóságokon kívül azok az intézők, egyesületek, testületek és egyes jöltevéink, kiket egyesületünk maga köré gyűjtött, hogy így mintegy központot és irányt adjon jótékonyágunknak, nemes felbuzdulással támogatják szerény munkálkodásunkat és azok évenkénti külföldi adakozásának köszönhető elsősorban, hogy aránylag csekély tagdíj mellett mégis oly intenzív tevékenységet képes kifejteni egyesületünk, hogy szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy az ma már számottevő helyet foglal el városunk jótékony egyletei sorában.

Kitűzött elvénél fogva egyesületünk feltűnés nélkül, csendben gyakorolja jótékonyágát, de évenként egyszer erkölcsi kötelességet teljesít, mikor tisztelt tagjainak és nemes jöltevéinek részletesen beszámol egész évi sáfárkodásáról.

Erről szól következő jelentésünk:
Mindenekelőtt jelentjük, hogy a mult évi május hó 16 án tartott közgyűlés 4. számú

A „TORONTÁL” tárcája.

A veres ás.

Motto: A szerelmet és a pénzmaszgot nem lehet elrejtteni. (Török monda.)

Ezek az oroszok másképpen vannak megalkotva, mint mi. A raffinált civilizáció beszűremkedett már a természetükbe, de mélyén még mindig megmaradt a barbár durvaság. Van valami különös a szenvedélyükben, a szerelmükben, a haragjukban, a viselkedésükben, ami még akkor is meglepi az embert, mikor azt hiszi, hogy teljesen kiismerte őket.

Igy ejtett csodálkozásba tegnap Mirskow Boris engemet, mikor egész nyugodtan előadta a közöttük és Z. hercegnő közötti viszony szétszakadását.

— Ismeri a herceget, nemde? — kérdezte tőlem. — Kitűnő kártyajátékos. Nyomorult, székhöz kötött roncs, a' it ez az egy szenvedély tart csak életben. Kezeiben nincs több erő, mint amennyi a kártyák rendszeres sorokban való tartásához szükséges. De az agyveleje egészséges maradt, esze éles. Az écartét senki nála jobban nem játszsza. Ő ennek a mesterségnek a Moltkeja.

A hercegnő történetét minden párisi tudja. Ebből őn is tisztában van vele, hogy azok között, akiket kegyeibe fogadott, én körülbelül a huszadik voltam. De hát egy olyan férj mellett, mint az övé, ez nem v tek. Különben is ő nagyon okosan fogta fel a dolgot: úgy tett, mintha nem látta semmit. Sőt annyira ment, hogy ha előtte egy felszarvazott férjről beszéltek, nyugodtan megkérdezte:

— Ah, tanukat hívtak a jelenethez?

És ha erre természetesen „nem”-mel felelt az elbeszélő, akkor mosolyogva megjegyezte:

— Akkor nem történt semmi. Ez is olyan, mint a kártya. Csak akkor van megcsalva az ember, ha észreveszi, hogy megcsalták.

A hercegnő nagyon jól bánt vele. Mindig megőrizte a látszatot s kerülte a botrányt. Pedig tele szájjal habzsolta a szerelem élvezeteiből.

De nincs olyan jó köklér, aki valaha el ne vétlen egy trükköt. A hercegnő szolgálatában egy cigány nő állott: hajlékony testű, mint egy párdúc és megszelidített, mint egy galamb. Egy este ajtó között ez a cigányleány így szólt hozzám:

— Szeretem őt.

Nevettem.

— Régen szeretlek — ismételte. — Én nem akarom, hogy az urnómhoz járj.

Vad mozdulatai dacára is csak a szép nőt láttam benne s ismét nevetni kezdtem. Azt hittem, hogy a kelletemél több kumust ivott az este. Gyengéden eltoltam őt magamtól: az én fejem is kóválygott kissé a pezsgőtől.

— Nem akarsz szeretni? — kérdezte ő s a szeme tüzet fogott. Egyben lehajolt és megcsókolta a kezemet. — Igazán nem akarsz?

És mivel én meglehetősen hülyén csak egyre nevettem, kiegyenesedett s keserűen kiáltott fel:

— Megbánod, uram, megbánod ezt!

Egy órával később a hercegnő mellett ismét ezen nevettem, a nagy kékrőka kereveten, amely a hercegnő kedvenc helye volt. Egyszerre a boudoirból lépteket és kiáltásokat hallottunk.

— A herceg hangja! — szólt Elza. —

Lehetetlen!

Igen, tényleg az ő hangja volt, amint ismételte:

— Menj, bolond vagy, hogy nekem békét!

Több hang is hallatszott a mellékszobából s közbe a cigányleány vékony szopránja is:

— Meglátod! Mindenki megláthatja! Akarom, akarom! És hozzám ne nyuljon senki, mert keresztül harapom a torkát! Törjétek be az ajtót, vagy harapok!

Hires müncheni „Salvator-sör” kapható, ma és minden nap friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör

is állandóan csapon van.

172-x.28

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgsavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Gazdagság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kútkelzés: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírú fűszerkereskedésben.

határozatának megfelelően és az egyet készpénzallományából erdemdus alelnökünk 40 éves tanítói jubileumának emlékére „Baaden Károly alap” címmel 200 ezretől száz koronát helyeztünk el, melynek évi kamatja egy jó előmeneteli elemi iskolai tanuló felruházására fordítottik.

Attérve a múlt év pénztári forgalmára és a segélyezésekre, erről a következőket jelenthetjük:

Az 1909. évben a bevétel volt 1586 kor. 14 fill. Részletezve a bevételeket befolyt: Tagsági díjakban 218 kor., állami segély 200 kor., a vármegye segélye 150 kor., a város segélye 140 kor., takarékpénztárak adománya 165 kor., egyetek és testületek adománya 185 korona, magánosok adományai és gyűjtések 425 kor. 19 fillér, kamatok 102 korona 95 fillér.

A kiadások, amelyeket alább részletezünk, 1353 korona 75 fillért tettek ki. Ezeket levonván a bevételekből, marad 232 korona 39 fillér, mely összeg hozzácsatolva az előző évről maradt 2205 korona 1 fillérhez, egyetünk az elmúlt év végén 2437 kor. 40 fillér készpénz fölött rendelkezett.

Az elmúlt évben is három irányban teljesítette egyetünk a gyermeksegélyezést: 1. Könyvek és írószerek kiosztásával, 2. lábbeli és ruházattal való segélyezés és 3. a levesosztó által.

A nyújtott segélyekről a következő kimutató ad számot:

1. Könyvekkel és írószerekkel való segélyezés: Kiosztottunk 600 darab tankönyvet, 950 darab különféle füzetet, 300 darab tollszárat, 350 darab tollat, 350 darab iront, 250 darab palavesszőt, 50 darab palatáblát. E célra összesen 382 korona 22 fill. költöttünk.

2. Ruházattal való segélyezés: Kiosztottunk összesen 80 pár lábbelit és pedig 45 pár cipőt 35 pár csizmát, valamint 5 öltönyt. A ruhasegély összesen 575 kor. 60 fill. tett ki.

3. Leveskonyha. Egyetünk ezen jótékony intézményét tanulóink ez idén is szép számban vették igénybe. Főzetett az elmúlt évben 30-szor és pedig: Marhapulyás burgonyával vagy rizsszel 8-szor, bableves 8-szor, rizsleves 6-szor, zsemlyeleves 3-szor, tészta leves 3-szor és tarhonyaleves 2-szer. Kiosztottak összesen 3450 adagot. A résztvevő tanulók száma naponta átlag 115 volt (legtöbb 126, legkevesebb 102.) Kenyér fogyott 540 kgr. A napi átlagos költség 11 kor. 66 fill. volt, egy adag átlag k. b. 10 fillérbe került.

— Igen, törjétek be az ajtót! — kiáltotta a herceg.

Az ajtó birtelen kinyílt. Mindez oly gyorsan történt, hogy nem volt időnk kellő pózba, vágni magunkat. Elbujni sem lehetett. De meg nem is akartam. Körülbelül tizen voltak, a háznak barátai, a cselédek, a cigányleánnyal élőkön, aki a herceget a karjaiban tartotta, mint egy gyermeket. Erőszakkal hurcolta ide magával, a vihar rombolásával, mely a száraz levelet magával seprti.

— Láttad? Láttad? — kérdezte a hercegtől.

— Fogjátok meg! — kiáltott a herceg. — Az ólombányákba vele!

— Mit bánom én! — mondta a cigányleány és kezeit a két muzsik felé nyújtotta. — Legalább meg vagyok boszulva.

Majd hozzám fordult s halvány mosolylyal folytatta:

— És te nem fogod többé a hercegnőt szerethetni!

A hercegnek egy intésére mindenki távozott, két barátját, őt magát és a hercegnét kivéve. Ekkor leültette magát egy székre s szólt:

— Uram, megölhetném önt és büntetését, mert tetten értem önöket s jogom volna hozzá. De nekem ez a megoldás nagyon is sablonszerű, azért fegyveres elégtételt kérek öntől.

Mint megelőzőleg a cigányleány szerelmi vallomásra, úgy most is nevetés fogott el. Ez a nyomorult ronc és én! Párba! Istenem, be kacagni való! A herceg megértette gondolataimat s folytatta:

— Ne gondoljon sem hülyébbnek, sem könnyörtületesebbnek, mint amilyen vagyok, uram. A párba, amelyre kihívom önt, egyenlő esélyeket biztosít mindkettőnk számára.

Csengetett, aztán a belépő cserkesz inas-hoz szólt:

A leveskonyhára ez évben összesen 349 kor. 74 fillért költöttünk.

Ezek után az elmúlt év bevételeit és kiadásait számításba véve, az 1910. évi költség-előirányzatot a következőképen véltük megállapíthatónak: Könyv- és írószerekkel való segélyezésre 350 kor., ruházatra 650 kor., leveskonyhára 500 kor., egyéb kiadások 50 kor. Összesen 1550 korona.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggeli 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Április 1. 2. Megyei állandó választmány ülése.
Április 5. Rendkívüli megyei közgyűlés.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése)

Március 23.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 753.1 mm. Hőmérséklet: maximum 9.1 C., minimum 0.5. Csapadék: —. Felhőzet: Cu. 8. Szélirány és erősség: NW. 2.

Jóslat a következő 24 órára: Változékony. Hűvös. Elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggeli 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = firtüstelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bányafelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

A nagyhét.

Benne vagyunk immár a nagyhétben, melyet a katolikus egyház az emberiség megváltása legendás, nagyszerű történetének emlékezetére rendelt.

Most megkezdődik a Mester golgothai szenvedése s tart az egész héten, husvétig, a dicsőséges feltámadásig.

A nagyhét kezdete alkalmából alább adjuk a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban tartandó istentiszteletek sorrendjét, mely a következő:

Ma, szerdán délután 3 órakor volt az első lamentáció.

Nagycsütörtökön: Délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise, délután 3 órakor lamentáció.

Nagypénteken: Délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet, melynek végeztével a szentséget a szentsírhoz viszik, utána magyar szentbeszéd. Délután 3 órakor lamentáció, utána

— Hozz egy játszma kártyát a pipázóból. Később a kártyasztalhoz ültünk s nyugodtan mondtá:

— Egyetlen játszmat játszunk együtt, uram s az, aki kettőnk közül veszít, holnap délelőtt megöli magát. Elfogadja feltételeimet, kedvesem?

- Elfogadom. Mit játszunk?
- Kérem, ha önnek mindegy: écartét.
- Legyen. Milyen számítással?
- Öt pontenként.

A játszma elkezdődött. A két férfi és a hercegnő közelebb húzódtak az asztalhoz. A herceg jobban játszott, mint én, de a sors nekem kedvezett és...

— Eh! — szakítottam őt félbe. — Nem szükséges, hogy tovább mondja. Miután ön itt van, épen és egészségesen, tudom előre a furcsa párba j kimenetelét... A herceg volt a vesztes.

- Nem — felelte Boris. — Ő nyert.
- De hát akkor?...

Megvetően biggyesztettem el ajkamat:

— Akkor hát Boris Mirkovski gyáva, aki nem váltotta be szavát!

— Kérem, olvassa el ezt a levelet, mielőtt itélkezne — mondta ő gunyos mosolylyal. — Akkor kaptam éppen, mikor pisztolyomat vizsgáltam, hogy elég jól hord-e.

Csodálkozásomra egy vörös ászit nyújtott át nekem, melyre reszkető kéz e sorokat írta:

„Uram! Az én teóriám szerint ön nincs megcsalva, miután nem vette észre a csalást. De érzem, hogy miután megbecselenittem a kártyákat, nem tudnék többé hozzájuk nyulni. És nélkülök élni képtelen vagyok! Egy óra előtt először és utóljára csaltam életemben, kártyán. Kiugrottam a vörös ászit. Most ki fogom ugratni herceget az élők sorából. Híve stb. Z. herceg”.

Pierre Parrauit.

német szentbeszéd, délután 6 órakor pedig szentségbevétel.

Nagyszombaton reggel 6 órakor szentségkítétel. Reggel 7 órakor tűzszentelés, a husvéti gyertya és a keresztelőviz ünnepélyes beszentelése. Délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise. Délután 6 órakor feltámadási ájtatosság és körmenet.

Husvétvasárnapján: Reggel fél 8 órakor szentmise, fél 9 órakor szentmise magyar prédikációval. Délelőtt 10 órakor német szentbeszéd, utána zenémise. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye.

Husvéthétfőjén: Reggel 8 órakor szentmise, fél 9 órakor szentmise német prédikációval. Délelőtt 10 órakor magyar szentbeszéd, utána ünnepélyes nagymise. Délután 3 órakor vecsernye.

— Személyi hir. Dr. Dellmanics Lajos főispán, aki hivatalos ügyekben néhány napig Budapesten járt, ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

— A torontálmegyei munkapárt a miniszterelnökhöz. A képviselőházban történt gyalázatos esemény alkalmából a torontálmegyei Nemzeti Munkapárt a következő táviratot intézte a miniszterelnökhöz:

Nagym. gróf Khuen-Hédervary Károly miniszterelnök urnak Budapest.

Ama felháborító merénnyel szemben, mely minden igaz magyar ember lelkében csak megbotránkozást kelthet, fogadjon Nagyméltóságod pártunk részéről a legmélyebb részvét öszinte kifejezését.

A torontálmegyei Nemzeti Munkapárt központi végrehajtó-bizottság nevében:

Kaufmann István, Steinitzer Géza, jegyző. elnök.

— Tóth István pénzügyigazgató jubileuma.

Tegnap volt tiz esztendeje annak, hogy Tóth István kir. tanácsos, pénzügyigazgató a nagybecskereki pénzügyigazgatóság élére került s azóta fáradhatatlan buzgalommal, nagy szaktudással és a legnagyobb energiával vezeti ezt az óriási ügykörű pénzügyigazgatóságot, mely az ő vezetése alatt fejlődött azzá, ami ma. De nemcsak mint hivatalnok, hanem mint magánember is a legnagyobb elismerésre tarthat számot. Megnyerő modora s igazságérzete számos jóbarátot és tisztelt szerzett neki nemcsak a pénzügyigazgatóság tisztikarában, hanem az egész vármegyében, melynek közéletében vezetőserepet foglal el. A pénzügyigazgatóság és a számvevőség tisztikara élénk ovációkat készült rendezni ez alkalomból Tóth Istvánnak, aki azonban sajnos, néhány nap óta gyengélkedik s az ágyhoz van kötve. A személyes tisztelgések így legnagyobb részben elmaradtak, annál több volt azonban azoknak a száma, akik írásban üdvözlőtek az ünnepeltet, azon szívből jövő kívánságoknak adván kifejezést, hogy tudásának és értékes munkájának még sokáig hasznát vehesse a pénzügyi adminisztráció és a vármegye közönsége.

— Daniel Tibor főispáni beiktatása. Daniel Tibor bárót, Pancsova és Versecz városok főispánját, mint Pancsováról jelentik, április elején fogják ünnepiesen beiktatni főispáni székébe.

— Az állami anyakönyvvezető távozása. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalhoz ma reggel érkezett meg a belügyminiszter leirata, amely szerint a belügyminiszter báró Pachtenkirch Oszkárt, a nagybecskereki m. kir. anyakönyvi hivatal vezetőjét a szolgálat érdekében folyó évi április hó 1-ével Szabadkára áthelyezte. Báró Pachtenkirch körülbelül 15 év óta vezette az anyakönyvi hivatalt, mindenkor pontos lelkiismeretességgel s ezen idő alatt rokon-szenves egyéniségénél fogva számos jóbarátot szerzett magának s így távozása sok helyütt bizonyára mély sajnálkozást fog kelteni. Hir szerint a távozó anyakönyvvezető jóbarátai és ösmerősei nagyszabású bucsulakomát készülnék rendezni a tiszteletére.

— Purim isteni tisztelet. Izraelita polgártársaink holnap és holnapután tartják a Purim ünnepet. A templomban a Megilat orgonakiséret és énekkar segédletével Levin Ármin főkántor fogja felolvasni. Az isteni tisztelet 24-én este 6 órakor kezdődik.

— Magyar név. A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Abeles Miksa fényi illetőségű ugyanottani lakos családi nevét Andorra változtathassa.

— A képviselőválasztók jövő évi névjegyzéke. A nagybecskereki járásban ma kezdett meg az 1911. évre érvényes birandó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének a kiigazítását. A kiigazítási munkálatok Lowieser Imre főszolgabíró és Tullics György tb. főszolgabíró

vezetése alatt történnek s a mai nap folyamán Jankahidon, Magyarszentmihályon, Ittvárnokon és Rogendorfon igazították ki a névjegyzéket.

A parcellázás áldozatai. Lapunk tegnapi számában ezzel a címmel egy panaszos cikket közöltünk a pármái herceg torontái birtokának eladásából eredő helyzetről. Erre vonatkozólag, illetékes helyről most közlik velünk, hogy a helyzet korántsem oly sanyaru, mint ahogy a panaszos cikk leírja s a parcellázó bank maga mindent elkövet, hogy az uradalommal összekapcsolt lakosság kárt ne szenvedjen.

A többiek tegnapelőtt a községi jegyző vezetésével küldöttségileg jártak a temesvári parcellázó bank igazgatóságánál s földet kértek. Az igazgatóság nyomban kijelentette, hogy a földeket elsősorban nekik juttatják s az igazgatóság a vármegyei gazdasági egyesülettel s annak elnökének Csekonics Endre gróf vbit. közbenjöttével a földmivelési miniszterhez fordul, hogy a telepítési alaphól a földvásárlásra segítséget nyerjenek. Addig is a bank meghagyja őket az eddig élvezett haszonbérben az eddig fizetett holdankinti 32 kor. bér mellett, bár a banknak már 80-90 kor. bérösszegeket kínáltak mások. Az uradalomban alkalmazott gazdasági cseledekéről is gondoskodik a bank, amennyiben ezeket átvette a folyó gazdasági évre s tovább az a szándéka, hogy amennyiben nagyobb parcellázás történik az új tulajdonosok kötelesek őket átvenni. E mellett a bank egy évi fölmondást is biztosított számukra. A gazdaságügye a pármái herceghez tartozik, de az ő helyzetük is biztosítva van mert a herceg végrendelete szerint azok, akik 10 évig szolgáltak eddigi járandóságuknak 50%-át, akik pedig legalább husz évig szolgáltak egész járandóságukat kapják nyugdíj gyanánt. Ilyen körülmények mellett a pármái herceg birtokának eladása folytán senki sem károsodik és senki sem kerül olyan helyzetbe, mint azt a panaszos cikk főszi.

A legmakacsabb székrekedés is megszűnik, ha reggelenkint éhgyomorral egy pohárnyi természetes **Ferencz József-keserűvizet** iszunk. Beható kórházi kísérletek után meg lett állapítva, hogy már évek óta fennálló idült székrekedések-nél is, a melyeknél már minden más szer hatásalannak mutatkozott, végül a „Ferencz József-keserűviz rendszeres használata által még is gyógyulás állott be. A „Ferencz József“-vizet az összes gyógytárakban és a jobb fűszerüzletekben árúsítják. 42(2)-1.1

Analfabéták vizsgálja. A torontái kultur-egyesület és az Országos Közművelődési Tanács által Törökbecsén rendezett analfabéta tanfolyamon a napokban volt a vizsga. A kir. tanfelügyelőt Fejess Kálmán tollnok képviselte. Jelen voltak a vizsgálaton: Ambrus Arthur plebános, dr. Könczöl József polg. iskolai igazgató és Grósz Kálmán polg. isk. tanár. Az állami elemi iskola tantestülete részéről megjelentek: id. Halmos Lajos igazgató, ifj. Halmos Lajos és Lind Gyula tanítók. A vizsgálat eredménye igen kedvező volt. A tanfolyam hallgatói, számszerint heten, teljes sikerrel állottak ki a vizsgát és valamennyien közokirat jellegével bíró bizonyítványt kaptak, valamint hasznos olvasmányokat tartalmazó könyvadományokban is részesültek. Fejess Kálmán tanfelügyelősi tollnok meleg elismerését fejezte ki Kálboréan György áll. el. isk. tanítónak, aki az analfabéták tanfolyamának vezetője volt.

Elveszett aranyóra. Ma reggel 8 óra tájban a Mercy-utcától a kir. tanfelügyelőséghez vezető uton elveszett egy duplafedelű arany női óra rővdeli láncsal. A láncan arany csillagok és több jou-jou volt. A megtalálót kéri, hogy az órát a rendőrségen átadni sziveskedjék, ahol illő jutalomban részesül.

TÁVIRATOK

A feloszlítás után.

— A helyzet. —

Budapest, március 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) A politikai világot és a közvéleményt is még mindig az az undok merénylet foglalkoztatja, a melyet a Justh-párt a parlamentben elkövetett. A megbotránkozás hangja zug az egész országban s ezrével érkeznek a részvétirások és táviratok a merénylet áldozataiboz, a miniszterelnökhöz és a földmivelésügyi miniszterhez. A merénylő hősök gyávan bujkálnak, míg a rendőrség nagy apparátussal folytatja ellenük a vizsgálatot s remélhetőleg minél előbb eléri őket a büntetés. Egyebekben a kormány már foglal-

kozik a választások elrendelésével, az új országgyűlés összehívásának az ügyével, de ez irányban döntés majd csak a husvéti ünnepek után fog történni.

Minisztertanács.

Budapest, március 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint félhivatalosan jelentik, ma délelőtt 10 órakor K h u e n-H é d e r v á r y miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a jegyzőkönyvet S k e r l e c z Iván báró miniszteri tanácsos vezette.

A kiszivárgott hírek szerint a minisztertanács a folyó és az adminisztratív ügyeken kívül az új országgyűlés összehívásának az idejéről is tanácskozott s a kormány tagjainak az az álláspontja, hogy az új országgyűlés minél előbb hívassék össze.

A miniszterelnök ünneplése.

Budapest, március 23 (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Nemzeti Munkapárt tegnap este igen népes volt s a párttagok nagy számmal jelentek meg. Fél 8 órakor megjelent a pártkörben gróf K h u e n-H é d e r v á r y Károly miniszterelnök is, akit a párttagok percekig tartó zugó tapsal és éljenzessel fogadtak. A miniszterelnökhöz előbb C s á k y Albin gróf szólt, majd pedig P e r c z e l Dezső intézett hozzá hosszabb beszédet, amelyben egyrészt felháborodásának és részvétének adott kifejezést, másrészt pedig kitarásra buzdította a miniszterelnököt. K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök a beszédre válaszolva kijelentette, hogy az esetről bírálatot vagy véleményt nem nyilvánít. Őt mindenben és mindenkor a kötelességteljesítés vezette s a jövőben is rendíthetetlenül a kötelesség fogja irányítani a cselekedeteit. A miniszterelnök hosszabb ideig maradt a Nemzeti Társaskörben, mely idő alatt állandóan élénk ovációkkal vettek körül.

A Nemzeti Munkapárt jelöltjei.

Budapest, március 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Nemzeti Munkapártban a párt hivatalos jelöltjeinek a megállapításán dolgoznak s a jelöltekben már jórészt meg is állapodtak. A hivatalos jelöltek listáját április hó elején teszik közzé.

A képviselőház gyalázata.

Budapest, március 23 (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházi gyalázatos merénylet országszerte a legnagyobb megbotránkozást kelti. A főváros lakossága impozáns tüntetésre készül a merénylet ellen. A miniszterelnökhöz és a földmivelésügyi miniszterhez, valamint a kormányhoz pedig naponként százával érkeznek egyrészt a felháborodást, másrészt a részvétet kifejező táviratok. A budapesti rendőrség nagy apparátussal folytatja a vizsgálatot és 60 tanut fognak beidézni a merénylet dolgában. Holnapra már beidézte a rendőrség a hősöket: Z a c h a r i á s Jánost, E i t n e r Zsigmondot, B e c k Lajost, H o f f m a n n Ottót és M a r k o s Gyulát. Közülük Z a c h a r i á s már elszellett a fővárosból s állítólag Brassóba utazott.

Hire járt, hogy M a r k o s Gyulát letartóztatják, azonban ez a letartóztatás nem e miatt történik. Markost nemrégiben egy másik jeles dolga miatt jogerősen felévi börtönre ítélték s emiatt tartóztatják le.

Egy brassói jelentés szerint ott akció indult meg a merénylő Zachariás ellen. Az ottani kaszinó vezeti az akciót, amelynek Zachariás az igazgatója, a kaszinó elnöke már le is mondott, mert nem akar együtt működni az ilyen emberrel.

A Justh-pártban persze nagy a meg-rökönyölés az országos felháborodás miatt s most mindent elkövetnek, hogy a gyalázat hatását gyöngítsék. Főleg az ellen a bizonyos tény ellen tiltakoznak szörnyen, hogy a gyalázatos merényletet előkészítet-

ték volna. Ezért tegnap értekezletet is tartottak, a melyen tiltakoztak az ellen a vád ellen, hogy a merénylet elő lett volna készítve.

A bulgár királyi pár konstantinápolyi utja.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Konstantinápolyi jelentések arról adnak hírt, hogy Ferdinánd bulgár király és nejeének konstantinápolyi tartózkodása alatt a maczedóniai kérdéstről egyáltalában szó sem lesz, amennyiben ezt a török kormány semmi szín alatt nem engedi meg. Ezt a jelentést különben meg-erősíti a „Tanin“ is, azzal, hogy az új aera kormányzása óta a maczedóniai kérdés megszűnt lenni.

A jövődő bécsi polgármester.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, ott tegnap a Rathausban értekezlet volt, a melyen a többek között a három alpolgármester is részt vett. Ezen az értekezleten dr. P o r z e r kijelentette, hogy fel fogja szólítani a polgári klub azon tagjait, a kik a polgármester-választásnál reája akarnak szavazni, hogy szavazataikat dr. N e u m a y e r re adják le. Neumayer már ki is jelentette, hogy megválasztatása esetén, a mit mindenki valószínűnek tart, késznek mutatkozik arra, hogy Lueger végrende-kezésének eleget tegyen.

Görög zavarok.

Budapest, márc. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athenből sürgönyzik A lakosság egész Görögországban rendkívül izgatott s mindenütt gyászlombokat tűznek ki. Athenben és környékén a nép mindinkább követeli a jelenlegi kormány távozását. Hírlik, hogy Veniselos Krétából Athenbe jön, ami azt jelenti, hogy újból életbe akarják léptetni a diktaturát. A távirat még azt is hírül adja, hogy a hadügy-miniszter befolyása mindinkább csökken az udvarnál.

Határidő-üzenet.

Budapest, március 21. (A Lloyd távirata.)

Buza (márciusra)	27.42	—
Buza (áprilisra)	27.22	—
Buza (októberre)	22.62	—
Rozs (áprilisra)	17.	—
Zab (árilisra)	14.56	—
Tengeri (májusra)	12.32	—

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Erkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:**

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsomaolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszerismind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékesé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

254—x. 4

Borral vagy tisztán igen kellemes ízű természetes ásványvíz a

Málnási Borvíz-forrás (fürdői főkut).

Keseli a tulajdonos „**Siculia**” részvénytársaság, Málnásfürdő (Háromszék vm.)

Kapható Nagybecskereken minden fűszerkereskedésben. 170—10.10

1082/1910. sz. Basahid község előjáróságától.

Árverési hirdetmény.

Basahid község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Gréda” nevű földek (404 hold területű) folyó évi március 28-án nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett bérbe fog adatni.

Basahid, 1910. évi március 22.

265—1.1

Szávics Szilárd, jegyző.

HÁZI-KOSZT

közöskonyha mintájára
Árpád-utca II-ik szám alatt

már kapható.

211—10.6

4634/1910 sz. Az aradi m. kir. jószágigazgatóságtól.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az aradi kir. jószágigazgatóság a Torontálvármegyében, Nagybecskerek mellett fekvő Katincze-pusztán építendő 58 drb telepház, továbbá a felsőmuzslyai 9 drb tanyatelepház megépítéséhez szükséges

tégla- és vályoganyag szállítására

nyilvános versenyárgyalást hirdet.

A szállítandó téglanya mennyiség 850000 drb és a vályog mennyiség 1.210.000 drb, de kikötetik, hogy ez a mennyiség 10%-kal felemelhető vagy leszállítható.

Az átadás az építő helyen lesz eszközendő, ennél fogva az ajánlat ennek megfelelőleg lesz teendő.

A zárt írásbeli versenyárgyalás Aradon, a kir. jószágigazgatóságnál 1910. évi április 18-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni és az ajánlatok a jelzett ideig ugyanide lesznek beadandók, hol a hiva-

talos órák alatt a feltételek is megtekinthetők. Ajánlat a téglá- és vályoganyagokra külön-külön teendő.

Ajánlattevő tartozik az ajánlott összeg 5%-ának valamely adóhivatalnál történi letételét igazoló letéti nyugtával ellátott, lepecsételt és 1 korona bélyegjegyes s a kellő felírásu írásbeli zárt ajánlatot benyújtani. Az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevőnek azon nyilatkozatát is, hogy a versenyárgyalási és szerződési feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri, magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó. Elkészt, valamint utóajánlatok és táviratok figyelembe nem vétetnek. A vállalati általános és részletes feltételek és a szerződés tervezete Aradon a jószágigazgatóságnál és Nagybecskereken a kincstári ispánságnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Arad, 1910. évi március hó 18.

248—2.2

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Elsőrendű szállókaró,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, deszkák, gerendák, elsőrendű tűzifa, tölgyfa, mindennemű bognárfa

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Aradi telefon-szám 35. Fátélep telefon-szám 89.

Fátélepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

129—16.14